

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 215/2026-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], zastúpených advokátkou Mgr. Mag. Monikou Korbášovou, Námestie 1. mája 9, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/133/2024 z 9. decembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. marca 2026 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/133/2024 z 9. decembra 2025. Napadnuté uznesenie navrhujú zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie, priznať im primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia podali 25. novembra 2020 na Okresnom súde Bratislava II (jeho právnym nástupcom je Mestský súd Bratislava IV) proti dvom žalovaným žalobu o zaplatenie 12 053,55 eur s príslušenstvom. V odôvodnení žaloby uviedli, že so žalovanými uzavreli kúpnu zmluvu o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorou odpredali do podielového spoluvlastníctva žalovaných pozemky na stavbu rodinného domu. Zmluvné strany zároveň uzavreli dva dodatky k zmluve, pričom v čl. V ods. 3 dodatku č. 2 dohodli, že sťažovatelia vybudujú prípojky inžinierskych sietí a prístupovú komunikáciu k dotknutým nehnuteľnostiam (ďalej aj „dielo“), ktoré boli predmetom prevodu. Žalovaní sa zaviazali zaplatiť za toto dielo odplatu vo výške 1/3 účelne vynaložených nákladov, avšak maximálne do sumy 16 000 eur. V čl. 4 kúpnej zmluvy boli sťažovatelia zaviazaní povinnosťou riadne zdokladovať

všetky výdavky a účelne vynaložené náklady na vybudovanie diela vrátane ich úhrady a žalovaní sa zaviazali riadne zdokladované a účelne vynaložené náklady zaplatiť na účet sťažovateľov do 30 dní od doručenia ich výzvy. Sťažovatelia svoj záväzok zabezpečiť vybudovanie predmetných prípojok na inžinierske siete a prístupovej komunikácie splnili a vyzvali žalovaných na zaplatenie sumy 15 553,55 eur predložením súpisu prác z 24. novembra 2017. Žalovaní svoj záväzok čiastočne splnili v sume 3 500 eur, avšak zostávajúcu sumu 12 053,55 eur neuhradili, tvrdiac, že sťažovatelia požadovaný nárok riadne nezdokladovali, ani po tom, čo im zaslali výzvu zo 7. novembra 2019.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 26C/45/2020-236 z 8. februára 2022 žalobu sťažovateľov zamietol a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Okresný súd dospel k záveru, že žalovaní nezaplatili uplatnený nárok v dôsledku toho, že si sťažovatelia nespĺnili svoju zmluvne dohodnutú povinnosť riadne zdokladovať všetky výdavky a účelne vynaložené náklady diela. Sťažovatelia podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie.

4. Krajský súd v Bratislave rozsudkom sp. zn. 16Co/49/2022 z 30. januára 2024 potvrdil rozsudok okresného súdu a žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Krajský súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu pre správnosť jeho dôvodov. Sťažovatelia podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľov odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako neprípustné. Napadnuté uznesenie bolo sťažovateľom doručené 28. januára 2026.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti argumentujú, že k porušeniu nimi označených práv došlo v dôsledku toho, že:

a) Najvyšší súd nedostatočne posúdil nimi predložené dovolacie dôvody, v dôsledku čoho im bol znemožnený prístup k súdu.

b) Súdny zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci nevykonali výklad čl. 4 kúpnej zmluvy v súlade s výkladovými pravidlami v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ani čiastočné plnenie poskytnuté žalovanými súdy nevykladali v súlade s § 35 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pretože dospeli k záveru o jeho bezvýznamnosti pre posúdenie tejto veci, a to napriek tomu, že spornou bola splatnosť ceny diela. Súdny neaplikovali § 36 Občianskeho zákonníka, hoci splnenie povinnosti vyúčtovania nákladov fakticky hodnotili ako odkladaciu podmienku a úplne opomenuli právne posúdenie vo vzťahu k splatnosti ceny diela (§ 634 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súdny neprihliadli na nesporné tvrdenie sťažovateľov, že matka žalovaných konala ako ich splnomocnenec pri prevzatí súpisu prác, keď toto konanie vyhodnotili ako konanie bez príkazu podľa § 33 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rozporuplne súdy posúdili aj námietku premlčania a nevykonanie návrhu na výsluch svedka z dôvodu nadbytočnosti, ktorým sťažovatelia reagovali na procesnú obranu žalovaných.

c) Odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu bolo absolútne nepresvedčivé, logicky nekonzistentné a rozporuplné a najvyšší súd sa touto námietkou vôbec nezaoberal. Žalovaní

sa vďaka formalistickému postupu súdu celkom vyhli zaplateniu ceny diela, ktoré bez obmedzení už niekoľko rokov užívajú. Napadnuté uznesenie je nezrozumiteľné a nespravodlivé. Procesná obrana žalovaných predstavuje celkom evidentný úskok so zámerom vyhnúť sa zaplateniu dlžnej sumy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v namietanom porušení označených práv sťažovateľov spočívajúcom v nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia, ktorým bolo ich dovolanie odmietnuté.

8. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva právo na spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, pričom z jeho judikatúry je možné vyvodit' limity povinnosti súdu odôvodniť súdne rozhodnutie a tomu korešpondujúceho práva na odôvodnenie rozhodnutia. Toto právo nie je absolútne, to znamená, že súdny orgán nie je povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument strany (rozsudok Van Hurk v. Holandsko z 19. 4. 1994, č. 16034/90, § 61, podobne rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. 1. 1999, č. 30544/96, § 26, rozsudok Perez v. Francúzsko z 12. 2. 1994, č. 47287/99, § 81).

9. Predmetom konania pred ústavným súdom nie je hodnotenie správnosti skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože ústavný súd nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Pri uplatňovaní svojej právomoci ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základných práv sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov nie sú arbitrárne alebo svojvoľné a či výsledkom aplikácie právnych predpisov na konkrétny prípad nie je zrejma nespravodlivosť.

10. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia v kontexte sťažovateľmi predloženej argumentácie a dospel k záveru, že najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia riadne a dostatočne odpovedal na dovolacie námietky sťažovateľov.

11. Vo vzťahu k námietkam sťažovateľov týkajúcim sa svojvoľne vykonaného výkladu čl. 4 kúpnej zmluvy, svojvoľného posúdenia čiastočného plnenia žalovaných, vyhodnotenia zmluvnej povinnosti vyúčtovať náklady ako odkladacej podmienky napriek neaplikácii § 36 Občianskeho zákonníka, ako aj námietky absencie posúdenia ceny diela v súlade s § 634 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré boli súčasťou argumentácie poukazujúcej na tvrdenú vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, sa najvyšší súd vyjadril v bodoch 12 a 13 napadnutého uznesenia, v ktorom poukázal na ustálenú judikatúru. Na jej základe konštatoval, že nesprávne právne posúdenie veci vadu zmätočnosti nezakladá. Argumentáciou týkajúcou sa nezohľadnenia žalovanými nepopretých tvrdení o prevzatí súpisu prác matkou žalovaných súdmi sa najvyšší súd zaoberal v bodoch 14 a 15

napadnutého uznesenia, v ktorom uvedené konanie podriadil pod príslušnú právnu normu ako konanie bez príkazu podľa § 33 ods. 2 Občianskeho zákonníka a vyhodnotil ho z pohľadu posúdenia dôvodnosti žaloby ako irelevantné. Zdôraznil pritom nezávislosť a samostatnosť súdu pri posúdení skutkových okolností veci. K námietke nevykonania dôkazu výsluchom svedka sa najvyšší súd vyjadril v bodoch 16 až 19, uzatvoriac, že navrhnutým dôkazom sa nedalo preukázať, že si sťažovatelia splnili svoju zmluvnú povinnosť riadne zdokladovať náklady na dielo a ich úhradu, t. j. preukázať, že došlo k naplneniu dohodnutých podmienok splatnosti ceny diela. Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že za porušenie sťažovateľmi označených práv aj v súlade s jeho ustálenou judikatúrou (napr. I. ÚS 188/06, IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 21/2018) v žiadnom prípade nemožno považovať to, že najvyšší súd neodôvodnil napadnuté uznesenie podľa ich predstáv. Postup najvyššieho súdu, ktorým hodnotil dôkazy vyplývajúce z predloženého spisu a na základe nich nezistil žiadne svojvoľné či selektívne hodnotenie dôkazov a konštatoval odôvodnenosť nevykonania navrhovaných dôkazov, taktiež nemožno označiť za ústavne neakceptovateľný.

12. S ohľadom na uvedené ústavný súd považuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k uplatnenému dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za ústavne akceptovateľné, keďže najvyšší súd neopnechal bez povšimnutia žiadnu zásadnú námietku sťažovateľov uplatnenú v ich dovolaní, ale, práve naopak, pomerne vyčerpávajúcim spôsobom sa zaoberal všetkými nimi predloženými podstatnými výhradami.

13. Podľa názoru ústavného súdu nenesú znaky arbitrárnosti či extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov ani závery najvyššieho súdu vo vzťahu k sťažovateľmi namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

14. Sťažovatelia v rámci námietky nesprávneho právneho posúdenia veci v dovolaní formulovali výhradu, že krajský súd nesprávne právne posúdil otázku splatnosti ceny diela v dôsledku nesprávnej interpretácie § 634 ods. 2 Občianskeho zákonníka tak, že splatnosť diela mala po jeho dokončení závisieť od splnenia odkladacej zmluvnej podmienky. Uvedeným právnym posúdením sa mal krajský súd odkloniť od konštantnej judikatúry, na ktorú sťažovatelia poukázali. Najvyšší súd na túto argumentáciu sťažovateľov pomerne rozsiahlo reagoval v bodoch 24 a nasl. V bodoch 25, 26 najvyšší súd označil judikatúru, ktorá v preskúvanom prípade nebola použiteľná pre odlišnosť skutkových okolností, na ktoré poukázal (body 25, 26). V bodoch 27 až 29 najvyšší súd vysvetlil, že v preskúvanej veci súdy nepopreli synalagmatický charakter práv a povinností vyplývajúcich z dotknutej kúpnej zmluvy, avšak s ohľadom na jej obsah dospel k záveru, že povinnosť strany plniť nie je podmienená súčasným protiplnením druhej strany. Najvyšší súd konštatoval, že argumentácia sťažovateľov vychádza z nesprávnej premisy, že krajský súd posúdil záväzkový vzťah sporových strán zo zmluvy o dielo ako nesylagmatický či „nie vzájomný“. Za nesprávnu premisu, z ktorej sťažovatelia vychádzali, označil aj ich tvrdenie, že krajský súd uzavrel, že splatnosť ceny diela mala po jeho dokončení závisieť od splnenia odkladacej podmienky. V bode 32 najvyšší súd poukázal na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, z ktorého obsahu vyplýva, že podmienky splatnosti ceny diela chápali súdy ako „klasické“ zmluvné podmienky vyplývajúce z dojednania sporových strán, a nie ako odkladaciu podmienku, ktorá závisí od splnenia náhodnej skutočnosti. V bode 33 uzavrel, že pri nastolení právnej otázky

sťažovatelia vychádzali z takých predpokladov, ktoré nie sú pravdivé (prípadne neboli preukázané), čím sa nimi nastolená právna otázka stala nutne hypotetickou.

15. Ústavný súd konštatuje ústavnú udržateľnosť záveru najvyššieho súdu o hypotetickej povahe otázky týkajúcej sa splatnosti ceny diela, ktorá nevychádzala zo záverov, na ktorých súdy nižšieho stupňa založili svoje rozhodnutia v tejto veci.

16. Ústavný súd uzatvára, že argumentáciu sťažovateľov je tak potrebné považovať iba za polemiku na úrovni zákona orientovanú na posúdenie otázky spôsobu posúdenia skutkových okolností ich právnej veci všeobecnými súdmi, ako aj právnych záverov, ku ktorým tieto súdy na ich základe dospeli bez zohľadnenia zásadnej okolnosti, že ústavný súd nie je odvolacím ani dovolacím súdom a na žiadnom článku inštančnej postupnosti nenahrádza všeobecné súdy, nerieši teda „kauzu“, ale posudzuje „len“ ústavnú udržateľnosť ich rozhodnutí, ktorá sa odvíja od ústavnoprávne relevantného odôvodnenia (námietok) ústavnej sťažnosti. Snaha sťažovateľov zvrátiť svoj procesný neúspech v konaní pred všeobecnými súdmi ďalším prieskumným konaním prostredníctvom ústavnej sťažnosti bez formulovanej ústavnoprávnej intenzity zásahu do základných práv arbitrárnym alebo zjavne neodôvodneným rozhodnutím nemôže byť preto úspešná.

17. Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by mohla vzniknúť pochybnosť o ústavnej konformite napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. apríla 2026

Libor Duľa
predseda senátu